

Automatizacija prometnog GIS-a primjenom računalnog vida

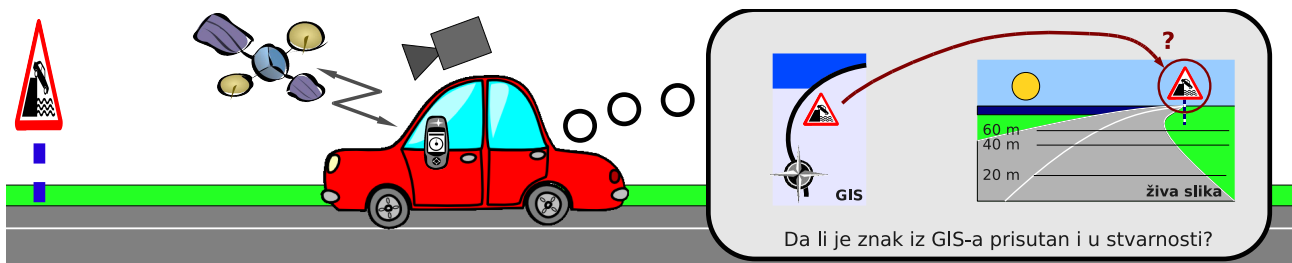
<http://www.zemris.fer.hr/~ssegvic/mastif/hr/>
sinisa.segvic@fer.hr, budimir@ipv-zg.hr

Kratki opis

Predstavljamo inovaciju na području geoinformacijskih sustava (GIS) za prikaz elemenata prometne infrastrukture. Glavna motivacija za razvoj prometnog GIS-a je izravan i iscrpan uvid u propisano stanje, te posljedično olakšavanje održavanja prometnica. Jedan od važnijih sadržaja prometnog GIS-a je prometna signalizacija koju čine prometni znakovi i oznake na kolniku. Time se olakšava utvrđivanje anomalija poput razbijenog, zakrivenog ili ukradenog znaka, odnosno izbrisane ili krivo iscrtane oznake na kolniku. Međutim, da bi se potencijal koncepta u potpunosti iskoristio, u praksi je potrebno automatizirati sljedeće zadatke:

1. stvaranje GIS-a kartiranjem početnog stanja prometnice,
2. verifikacija ispravnosti usporedbom trenutnog stanja prometnice s GIS-om.

U okviru inovacije razvili smo prototipe postupaka koji omogućuju automatizaciju rješenja tih zadataka primjenom računalnog vida.

Sudionici

- Nacionalna zaklada za znanost Republike Hrvatske
- Institut prometa i veza
- FER Zagreb (zavod ZEMRIS)
- TU Graz (institut EMT)
- FPZ Zagreb (zavod ZCP)

Pokroviteljstvo

Istraživački projekt u okviru kojeg se inovacija razvija zajednički financiraju Nacionalna zaklada za znanost i Institut prometa i veza.

Prometni GIS na kojem se inovacija temelji samostalno razvija Institut prometa i veza.

Georeferencirani video

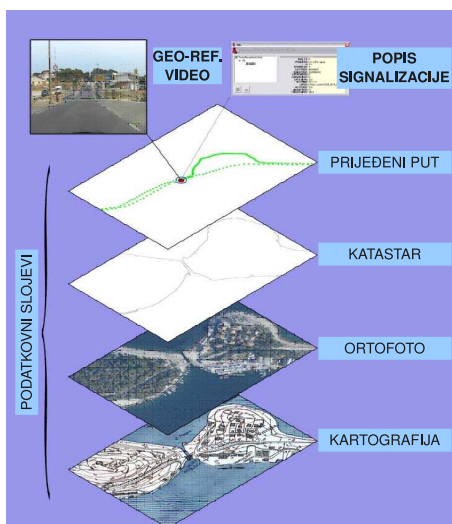
Georeferencirani video se pribavlja iz vozila opremljenog pozicijskim senzori (desno, koristi se GPS u kombinaciji s akcelerometrom i daljinomjerom). Svakoj slici georeferenciranog videa pridružene su globalne koordinate lokacije na kojoj je slika pribavljena. Sinkronizacija senzora je važan činioc za postizanje zadovoljavajuće preciznosti.

Prometni GIS

Prometni GIS razvijen u tvrtki IPV se potvrdio kao uspješan programski alat za pružanje komercijalnih usluga u održavanju cesta. U usporedbi sa sličnim rješenjima nude se sofisticiranije mogućnosti temeljene na georeferenciranom videu, kao i bolja interoperabilnost s ostalim programskim sustavima poput AutoCAD-a.

Kao što je prikazano **dolje lijevo**, podatci su organizirani u slojevima čija vidljivost se može konfigurirati po volji. Najvažniji slojevi u našem kontekstu su georeferencirani popis prometne signalizacije (traffic inventory) te georeferencirani video. Popis prometne signalizacije sadrži informacije o prometnim znakovima, oznakama na kolniku i rubovima ceste, kao što je prikazano **dolje desno**.

Uvrštavanjem georeferenciranog videa u prometni GIS postižu se kvalitativna poboljšanja usluge u odnosu na klasičnu verifikaciju izlaskom na teren:

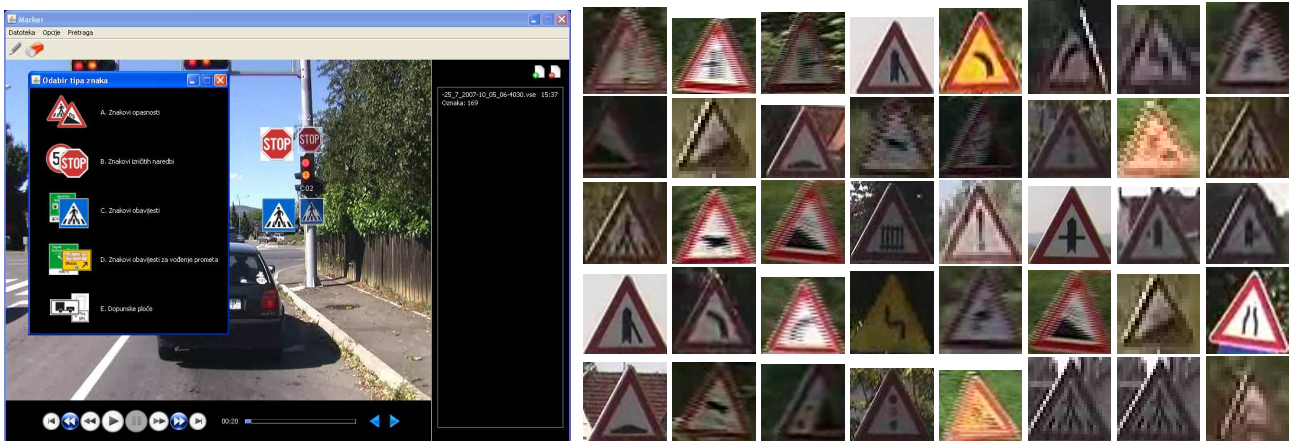
- dodatni oblik vizualizacije kartirane prometnice,
- mogućnost objektivne i odgođene analize stanja signalizacije na prometnici.

Elementi inovacije

- pronalaženje i prepoznavanje prometnih znakova
- izrada ortofoto pogleda na prometnicu
- pronalaženje horizontalne signalizacije (granice traka, zebre, "otoci")

Pronalaženje i prepoznavanje prometnih znakova

Za razliku od specifičnih metoda, u novije vrijeme se sve više razvijaju metode temeljene na *strojnom učenju*. Ideja je da se optimalan postupak klasifikacije odredi na temelju velikog broja primjera ručno isječenih slika traženih objekata. U cilju prikupljanja primjera slika znakova razvijen je program za označavanje koji je prikazan **dolje lijevo**. Neki od tako pribavljenih primjera prikazani su **dolje desno**.

U iscrpnim eksperimentima strojno naučeni algoritmi pronalaženja pokazali su zavidne rezultate. Uz skup za učenje od 900 trokutnih znakova, postignuta je preciznost od 95% na ispitnom skupu od 100 znakova. Specifični algoritmi temeljeni na eksplicitnoj detekciji okruglih i trokutnih oblika postižu 80%-90% preciznosti.

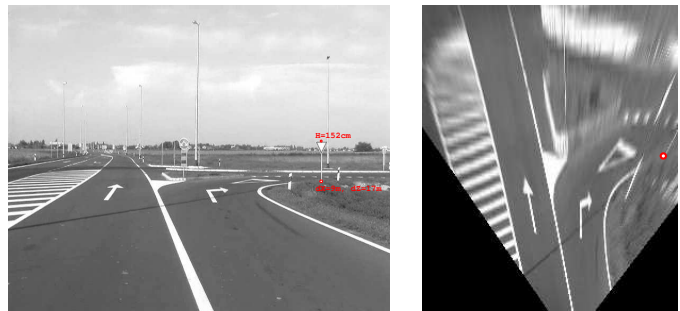
Algoritmi pronalaženja tipično generiraju velik broj lažnih dojava (**desno**), jer moraju provjeriti postojanje objekta na ogromnom broju lokacija i mjerila u slici. Lažne dojave se filtriraju u fazi prepoznavanja odnosno određivanja točnog tipa znaka. Preliminarni rezultati prepoznavanja korištenjem izgleda pokazali su točnost od preko 70%.

Trenutne aktivnosti usmjerene su na razvoj postupaka prepoznavanja znakova koji bi kombinirali indicije poput izgleda, modela oblika, boje, dinamike kretanja itd.

Izrada ortofoto pogleda na prometnicu

Ortofoto pogled na prometnicu se iz perspektivne slike može dobiti *inverznom perspektivnom transformacijom* (**desno**). Parametri transformacije ovise o visini i orijentaciji kamere, te je razvijena odgovarajuća procedura za njihovo umjeravanje.

Trenutne aktivnosti su usmjerene na spajanje pojedinačnih pogleda u ortofoto kartu cijele prometnice. Takva karta će omogućiti izradu preciznih mjerenja na površini ceste, što je teško postići ostalim metodama.

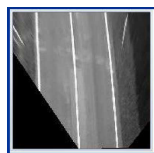
Pronalaženje horizontalne signalizacije

Ortofoto pogled je posebno prikladan za pronalaženje elemenata horizontalne signalizacije jer tada njihove dimenzije ne ovise o položaju vozila.

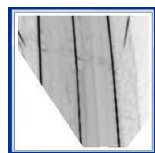
Prometne linije u ortofoto pogledu posvuda imaju jednaku debljinu pa se zato mogu izdvojiti prikladnim *upravljivim filtrom*. Korištenjem odziva upravljivog filtra mogu se odrediti orijentacija ceste, te položaj prometnog traka (**dolje**), uz 90% uspjeha na slijedu od 2500 slika.

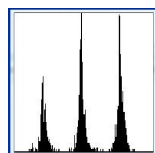
Izvorna slika

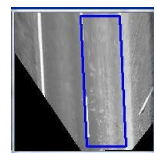
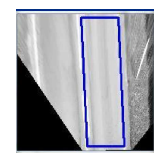
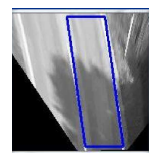
Inv. perspektivna slika

Odziv upravljivog filtra

1D HT parametra p

Robustnost na sjene (lijevo), izbjedjelji (sredina) i prijavi kolnik (desno)

Trenutne aktivnosti su usmjerene na modeliranje geometrije prometnice te dinamike vozila, čime očekujemo poboljšanje navedenih rezultata.

Zaključak

Očekujemo da će prikazana inovacija omogućiti bržu i jeftiniju verifikaciju kartirane prometnice, manji trošak kartiranja novih prometnica, kao i uvođenje dodatnih usluga u prometni GIS. Završetak razvoja planiran je za proljeće 2011. godine.

Kontakt

Damir Budimir, dipl.inž.

budimir@ipv-zg.hr

tel: 01/2300 147

Institut prometa i veza

Kušlanova 2, 10000 Zagreb

Siniša Šegvić, doc.dr.sc.

<http://www.zemris.fer.hr/~ssegvic/>

tel: 01/6129 942, 01/6129 935

Fakultet elektrotehnike i računarstva

Unska 3, 10000 Zagreb